

ใบความรู้ที่ ๕

เรื่อง คำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

เรื่อง ภาษาไทยถูกใจได้หลักการ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ชวนคิดทบทวน (คำที่ประวิสรรชนีย์ และไม่ประวิสรรชนีย์)

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำที่ประวิสรรชนีย์

คำที่ประวิสรรชนีย์ คือ คำที่รูปสระวิสรรชนีย์ (-ะ) ประสมอยู่ และอ่านออกเสียง อะ

๑. คำไทยแท้ เช่น มะระ มะลิ ชะงัก

๒. คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต พยางค์ออกเสียง กระจ ตระ ประ พระ เช่น ตระกูล ประเสริฐ พระพุทธ กระจาปณ์

๓. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ เช่น บะหมี่ แป๊ะซะ ซากุระ มะงุมมะงาหรา

๔. คำควบกล้ำที่พยางค์หน้าออกเสียง อะ เช่น ประวัติ กระจ่าง ประภาศ ฯลฯ

คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์

คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ คือ คำที่ไม่มีรูปวิสรรชนีย์ (-ะ) ประสมแต่ออกเสียง อะ กึ่งเสียง มีดังนี้

๑. คำพวงอักษรนำ (ยกเว้น อ นำ และ ห นำ) เช่น ฉลอง ถลอก

๒. คำที่พยางค์หน้าออกเสียง ออ เอ โอ เช่น โทรชน โทรศัพท์ เทวดา

๓. คำที่ออกเสียง อะ ที่ตัวสะกด เช่น สกปรก จักจั่น

๔. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ เช่น สกี แสตมป์

การอ่านออกเสียงคำไม่ประวิสรรชนีย์

ชุดที่ ๑ ออกเสียง อะ ที่พยางค์หน้าในคำ เช่น ขนม ขยะ ถนน ตลอด ทลาย ทหาร อธิบาย อนามัย อร่อย

ชุดที่ ๒ ออกเสียง อะ ที่พยางค์กลางในคำ เช่น คุณภาพ จักรยาน ธนบัตร ผลิตภัณฑ์ วรรณยุกต์ สุขภาพ

บทอ่าน

เรื่อง น้ำใจกระຈิบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

เรื่อง ภาษาไทยถูกใจได้หลักการ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ขวนคิดทบทวน (คำที่ประวิสรรชนีย์ และไม่ประวิสรรชนีย์)

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง น้ำใจกระຈิบ

เช้าตรู่ของวันใหม่

ณ ป่าใหญ่กว้างไพศาล

ฝูงสัตว์ต่างเบิกบาน

ร้องเรียกขานกันทั่วไป

ตะวันพ้นขอบฟ้า

สาดแสงมาจบบใจ

เรื่องรองผ่องอำไพ

ส่องประกายระยับตา

กระຈิบนกขยั้น

ตัวหนึ่งนั้นแสนสรรษา

ยามเช้าโผไปมา

บินเร่ร่ำถลาลม

หอมกลิ่นดอกไม้ป่า

มวลผกาช่างสวยสม

งามเด่นน่าชื่นชม

นกโผบินกินแมลง

บินลงเกาะกิ่งไม้

แตกใบใหม่เป็นแขนง

จับกิ่งต้นแจจ

บรรยากาศดีเหลือเกิน

เปลอตัวร้องเพลงหวาน

จิบขันชานอย่างเพลิดเพลิน

ครานี้ขอเชื่อเชิญ

สุริยันผายผันมา

อุษาฟ้าเริ่มสาง

ส่องสว่างกลางนภา

ทักทายด้วยวาจา

สวัสดิ์ดวงตะวัน

ไอลุ่นจากลำแสง

ทั่วทุกแห่งล้วนสุขสันต์

ป่าพื้นโลกตื่นปลัน

เริ่มวันใหม่สดใสดี

ฉับปลันต้องร้องหยุด

แว่วเสียงก้องดังถึถึ

ช่วยด้วยช่วยด้วยซี

ช่วยฉันด้วยช่วยเมตตา

กระຈิบหันไปมอง

ทางเสียงร้องแล้วพบว่า

กิ่งไม้ใหญ่ถึถึมา

มีเจ้าหนอนซ่อนบังตัว

ยามเช้าช่างโชคดี
อาหารอยู่ใกล้ตัว
ลำตัวของหนอนนั้น
เหนียวแน่นเนื้อแน่น
เคลื่อนขยับก็ไม่ไหว
หมดทางแก้ปัญหา
กระจิบมองหนอนน้อย
จะกินหรือปราณี
อย่าเพิ่งขยับนะ
ขออย่าตื่นตกใจ
หลุดออกทีละเส้น
เถาวัลย์ที่มัดตรึง
เถาไม้ขาดทั้งหมด
ผลจากความเอื้อเฟื้อ
ส่วนเอวของหนอนน้อย
เจ้าหนอนรับจับไว้
พยายามยึดกิ่งไม้
ใจเต็นอกระร้ว
กระจิบเก็บใบไม้
รองขาซึ่งกวัดแกว่ง
กินใบไม้จนอิ่ม
สักพักอีกไม่นาน
หนอนน้อยนอนพักผ่อน
กระจิบคิดเร็วไว
มาออกกำลังกาย
ขาขวาไปขวาซ้าย

หนอนตัวพื้มนยวนยั่ว
บินเข้าไปจึงได้เห็น
ถูกเถาวัลย์รัดหลายเส้น
ตั้งแต่เอวจนปลายขา
เจ็บปวดไปทั่วกายา
ส่งสายตาวอนช่วยที
แล้วค่อยค่อยคิดถ้วนถี่
ฝ้ายคิดดีตัดสินใจ
มาฉันจะช่วยปลดให้
ฉันจะใช้ปากจิกดึง
ไม่ละเว้นกระเด็นผึง
คลายออกได้ไม่หลงเหลือ
เกิดปรากฏไม่น่าเชื่อ
กระจิบมองอย่างขឹងใจ
ตกห้อยย้อยลงแกว่งไกว
ใช้มือเกาะพุงตัว
จับเกาะได้แค่ส่วนหัว
ขาของฉันปล้นหมดแรง
ใช้ใบใหญ่สุดและแห้ง
เลือกใบสดเป็นอาหาร
ค่อยค่อยลิ้มรสความหวาน
คงคืบคลานไปได้ไกล
ขาข้างอ่อนเดินไม่ไหว
ด้วยน้ำใจเอื้ออารี
ยกขาซ้ายไปซ้ายที
ยกซ้ายขวาสลับกัน

ยกขาขึ้นข้างบน
ยัดขาแล้วหดสั้น
หนอนน้อยเริ่มเคลื่อนไหว
แต่กลับนิ่งหยุดยั้ง
มัวแต่พ่นใยขาว
กระจิบงงเต็มที
ต่อมาเปลือกใยขาว
หนอนน้อยหายตัวไป
กระพือปีกมาหา
ขอบคุณทุกโมงยาม
กระจิบเผยยิ้มกว้าง
ลิวลู่สู่อัมพร

แล้วกลับวนลงล่างปลิ้น
จนขานั่นมีกำลัง
ไต่ได้ไกลอย่างใจหวัง
ทั้งไม่กินไม่ยินดี
หุ้มตัวราวก้อนสำลี
จิบจิบนี่เป็นอะไร
ปริแตกราวเห็นข้างใน
กลับกลายเป็นผีเสื้องาม
กระจิบจำอย่ามัวถาม
ที่เพื่อนรักเอื้ออาหาร
กางปีกหางโฉบบินร่อน
พร้อมคู่มิตรสนิทใจ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา